

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 210.967 van 3 februari 2011
in de zaak A. 156.359/XII-4275**

In zake: de NV GOVACO
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Alain Coppens
kantoor houdend te Roeselare
Westlaan 358
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de NV van Publiekrecht WATERWEGEN EN ZEEKANAAL
voorheen het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Paul Aerts
kantoor houdend te Gent
Coupure 5
bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkommende partij:

de NV MEGANCK-COLLEWAERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Alexander Van Eyck
kantoor houdend te Sint-Niklaas
Apostelstraat 29
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 oktober 2004, strekt tot de nietigverklaring van het “addendum aan vergunning” van 3 augustus 2004, uitgaande van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, departement Leefmilieu en Infrastructuur, Administratie Waterwegen en Zeewezen, afdeling Bovenschelde.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij arrest nr. 144.478 van 17 mei 2005 is de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing verworpen.

De verzoekende partij heeft een verzoekschrift tot voortzetting van de rechtspleging ingediend.

De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

De nv Meganck-Collewaert heeft een verzoekschrift tot tussenkomst ingediend. De tussenkomst is toegestaan bij beschikking van 15 september 2005.

Eerste auditeur Luc Vermeire heeft een verslag opgesteld.

De verzoekende partij en de verwerende partij hebben een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 14 december 2010.

Staatsraad Pierre Barra heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Alain Coppens, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Inneke Bockstaele, die loco advocaat Paul Aerts verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Alexander Van Eyck, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Jos Stevens heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 27 november 2003 wordt overeenkomstig het besluit van de Vlaamse regering van 29 maart 2002 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het privaat gebruik van het domein van de wegen, de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeewering en de dijken, aan de verzoekende partij een vergunning verleend voor het verder zetten van de zandwinning op de site het Vliegveld te Lochristi, en dit tot 2 november 2006, de vervaldatum van de stedenbouwkundige en milieuvergunning.

Deze vergunning omvat “de verdere exploitatie van een gedeelte van de noordelijke vleugel van de grote startbaan, met behoud van de zone voor behandeling en berging volgens de huidige schikking (A.D. en H op plan B3/10.509 bij de vergunning NV/53.547 van 09/12/1997)”.

Deze vergunning wordt verleend onder een aantal voorwaarden waaronder de algemene voorwaarden van de artikelen 5 tot en met 15 van het voornoemde besluit van 29 maart 2002. Artikel 5 bepaalt dat de vergunning precair is en in beginsel wordt verleend voor onbepaalde duur maar ook kan worden toegekend voor een eenmalige, een periodieke of een in de tijd beperkte ingebruikneming en dat de domeinbeheerder de vergunning op elk ogenblik geheel of gedeeltelijk kan intrekken, schorsen of wijzigen in het algemeen belang, zonder dat de vergunninghouder aanspraak kan maken op schadeloosstelling.

3.2. Met het bestreden addendum van 3 augustus 2004 wordt door het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, afdeling Bovenschelde, beslist als volgt :

“Gelet op het besluit nr. NV/58.006 van 27 november 2003 waarbij aan de N.V. GOVACO, Veldstraat 63 te 9080 Lochristi de vergunning wordt verleend om tot 2 november 2006 zand te winnen op het Gewestdomein, genaamd ‘Vliegveld’ te Oostakker-Lochristi;

Gelet op de milieuvergunning met kenmerk 82/44034/246/1/A/2/LDR/NB van 26 september 2002, inzonderheid de onder punt 17 van de § 3 Bijzondere milieuvoorwaarden vermelde bepaling waarin opgelegd wordt om het zanddepot van de N.V. Meganck-Collewaert zo snel mogelijk te herlokalisieren naar een zone naast de spuikommen van de N.V. Stadsbader en de afvoer van het zand te laten geschieden van de Driesselstraat;

Gelet op de stedenbouwkundige vergunning met kenmerk 8.00/40000/106.3 van 3 november 2003, inzonderheid punt 2, waarin expliciet opgelegd wordt om de hierboven vermelde bijzonder voorwaarde van de milieuvergunning na te leven;

Gelet dat om uitvoering te geven aan de voorwaarden van de vermelde milieu- en stedenbouwkundige vergunning een inneming nodig is van een gedeelte van de zone opgenomen in de vergunning met nr. NV/58.006 van 27 november 2003 aan de N.V. Govaco;

Gelet dat deze inneming op geen enkele manier een wijziging, belemmering, nadeel of schade geeft aan de zandwinning van de firma Govaco. Noch de zandwinning zelf, zowel in capaciteit als oppervlakte, noch de behandeling (spuikommen en zandbehandeling), noch de afvoer worden op enige manier beïnvloed door deze inneming en de gewijzigde exploitatie van de andere vergunninghouders;

Gelet op het advies van het celhoofd Beheer;

Besluit :

Artikel 1

De bijzondere voorwaarden van § 2 van artikel 2 van de vergunning N.V/58.006 van 27 november 2003 worden aangepast als volgt :

Wijze van ontginnen en van exploiteren en ontginnen van het terrein

De zone toegewezen aan de firma Govaco, in de vergunning N.V/58.006 van 27 november 2003 en die bepaald is volgens de schikking A.D en H op het plan B3/10.509 bij de vergunning NV/53.547 van 09/12/1997 wordt verminderd en aangepast volgens de aanduidingen van het werkplan 0VZ100 en het bijhorend detailplan met intekening van de installaties van de firma Meganck-Collewaert en van de firma Stadsbader-Flamand.

[...]”.

3.3. De verwerende partij schrijft in 2005 een overheidsopdracht uit voor een concessie van openbare werken voor het ontginnen van zand op de volledige kwestieuze site; de aankondiging van deze opdracht verschijnt in het Bulletin der Aanbestedingen van 28 oktober 2005.

Bij besluit van 12 juli 2006 wordt de concessie toegewezen aan de tijdelijke handelsvennootschap Gover waarvan de verzoekende partij deel uitmaakt.

De tussenkomen de partij dient een annulatieberoep in tegen dit besluit; dit beroep wordt verworpen bij arrest nr. 205.687 van 24 juni 2010.

IV. Ontvankelijkheid van het beroep – exceptie van gebrek aan belang

Standpunten

4. In het auditoraatsverslag wordt ambtshalve een exceptie van gebrek aan actueel belang opgeworpen.

Het belang waarvan de verzoekende partij blijk moet geven dient te bestaan op het ogenblik van het indienen van het annulatieberoep en dat belang dient te worden behouden tot aan de uitspraak.

Te dezen heeft de bestreden beslissing weliswaar de vergunning aan de verzoekende partij uitgereikt op 27 november 2003 gewijzigd, doch deze vergunning is samen met de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning waarvan sprake in de bestreden beslissing, vervallen op 2 november 2006. Het bestreden addendum heeft dan ook volledige uitwerking gehad.

Een eventuele nietigverklaring van het addendum dat het zandwinningsterrein van de verzoekende partij beperkt ten aanzien van de

basisvergunning, brengt de verzoekende partij geen rechtstreeks voordeel meer bij, nu deze basisvergunning verstreken is.

In het auditoraatsverslag wordt dan ook geconcludeerd dat het beroep onontvankelijk is door gebrek aan een voldoende actueel en rechtstreeks belang.

5. In haar laatste memorie betwist de verzoekende partij deze conclusie.

Zij wijst erop dat de Raad in zijn rechtspraak niet zonder meer een gebrek aan belang afleidt uit het enkele feit dat de bestreden beslissing is uitgevoerd en haar effect heeft gehad.

Te dezen is, aldus de verzoekende partij, veel meer aan de hand dan de genoegdoening verbonden met het horen onwettig verklaren van de bestreden beslissing of morele schade.

Zij merkt op dat de tussenkomende partij “tot op vandaag bij de klanten moedwillig verwarring [heeft] gezaaid door te laten uitschijnen dat verzoekster niet langer werkzaam is op de site en zeker niet op die plaatsen waar waardevol zand kan ontgonnen worden” en dat “[o]p deze wijze [...] tussenkomende partij er onophoudelijk in [slaagde] om klanten op onrechtmatige wijze af te werven van verzoekster”. De nieuwe concessie van 12 juli 2006 aan de tijdelijke handelsvennootschap Gover waar de verzoekende partij deelgenoot van is, “kan deze verwarring niet ongedaan maken omdat tussenkomende partij het gerucht verspreidt dat zij aangevochten wordt voor de Raad van State en [dat] inmiddels ... de oude regeling verder voortgang vindt”. De verzoekende partij brengt hiertoe drie verklaringen bij van klanten-transporteurs. Voorts stelt de verzoekende partij dat tal van exemplaren van de detailplannen die aan de bestreden beslissing waren gehecht, in de sector nog in omloop zijn en worden gehanteerd als courant werkmateriaal.

Ten slotte wijst de verzoekende partij op de bijzondere ernst van de onwettigheid met name de onbevoegdheid van de steller van de akte, aangevoerd in haar verzoekschrift onder het eerste middel dat in het auditoraatsverslag gegrond wordt bevonden. Het zou, aldus de verzoekende partij, bijzonder wenselijk zijn dat de bestreden beslissing omwille van de rechtszekerheid vernietigd wordt nu deze met “een dermate grove onwettigheid [is] aangetast dat zij voor onbestaande moet worden beschouwd”.

Beoordeling

6. De bestreden beslissing wijzigt de zandwinningsvergunning aan de verzoekende partij uitgereikt op 27 november 2003 op een voor de verzoekende partij nadelige wijze. Deze aldus gewijzigde basisvergunning is vervallen op 2 november 2006.

Door het enkele feit dat de bestreden beslissing is uitgevoerd en heel haar effect heeft gehad, gaat het rechtens vereiste belang niet automatisch teloor, zo niet zouden veel annulatieberoepen gericht tegen bestuurshandelingen met een in de tijd beperkte uitwerking of geldingskracht bij gebrek aan belang onontvankelijk worden; er zijn trouwens geen aanwijzingen voor dat de wetgever bestuurshandelingen met in de tijd beperkte duur uit de vernietigingsbevoegdheid van de Raad van State heeft uitgesloten.

Vereist is echter wel dat de verzoekende partij tegenover de Raad van State verantwoordt welk concreet voordeel een vernietigingsarrest haar nog kan bijbrengen om aldus aan de Raad van State aan te tonen dat zij méér beoogt dan de eenvoudige vaststelling van een onwettigheid.

De verzoekende partij doet om haar actueel belang te staven in haar laatste memorie gelden dat de tussenkommende partij zich in de feiten nog steeds beroept op de bestreden beslissing, dat de kaarten van het zandwinningsgebied nog steeds in gebruik zijn en dat de bestreden beslissing aangetast is met

dergelijke grove onwettigheid dat zij voor onbestaande dient te worden gehouden.

De Raad van State ziet niet in hoe een nietigverklaring van een vervallen beslissing de beweerde handelwijze van de tussenkomende partij kan keren of het gebruik van niet meer toepasselijke kaarten kan weren. Hierbij dient ook te worden opgemerkt dat bij besluit van 12 juli 2006 een concessie van openbare werken voor het ontginnen van zand op de volledige site werd uitgereikt aan de tijdelijke handelsvennootschap Gover waar de verzoekende partij deel van uitmaakt en dat het annulatieberoep hiertegen ingesteld door de huidige tussenkomende partij werd verworpen bij arrest nr. 205.687 van 24 juni 2010. Aldus blijkt dat het bestreden addendum de verzoekende partij niet heeft gehinderd in haar verdere ambities.

Ten slotte is het belang dat de verzoekende partij meent te hebben bij het doen vaststellen van de grove onregelmatigheid waarmee de bestreden beslissing behept zou zijn, een belang dat onvoldoende rechtstreeks verband houdt met de finaliteit van een annulatieberoep die erin bestaat onwettige besluiten uit de rechtsorde weg te nemen.

De verzoekende partij moet worden geacht geen actueel belang bij het beroep te hebben zodat de exceptie gegrond is en het beroep dienvolgens onontvankelijk.

In de concrete omstandigheden van de zaak dienen de kosten van het beroep ten laste van de verwerende partij te worden gelegd.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. De verwerende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing en van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 350 euro.

De tussenkomende partij wordt verwezen in de kosten van de tussenkomst, begroot op 125 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 3 februari 2011, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
Geert van Haegendoren,	staatsraad,
Pierre Barra,	staatsraad
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Dierk Verbiest